

wydłużenia okresu rehabilitacji, a tym samym pobytu pacjenta w szpitalu. Czas ćwiczeń, w zależności od okresu usprawniania i stanu pacjenta, powinien wahać się w granicach 5–20 minut.

Ilość powtórzeń poszczególnych rodzajów ćwiczeń na etapie szpitalnym powinna zawierać się w poniższych granicach:

- ćwiczenia czynne: 6–10;
- ćwiczenia oddechowe: 4–6;
- napięcia izometryczne: 3–4, połączone z prawidłowym oddychaniem.

Aby zachować bezpieczeństwo fizjoterapii na etapie szpitalnym należy przestrzegać zasad dotyczących zmian badanych parametrów i obserwowanych objawów. Fizjoterapia powinna być prowadzona w zakresie **zielonych flag**.

Obecność **żółtej flagi** oznacza konieczność rozważenia bilansu korzyści oraz zagrożeń wynikających z prowadzenia rehabilitacji kardiologicznej oraz wymaga konsultacji lekarza prowadzącego w celu dostosowania postępowania terapeutycznego.

Obecność **czerwonej flagi** oznacza całkowite przeciwskazanie do prowadzenia terapii. Należy przerwać fizjoterapię, zapewnić bezpieczeństwo pacjentowi i poinformować lekarza prowadzącego / osobę nadzorującą o zaistniałej sytuacji.

Tabela 6.9

Zielone, żółte i czerwone flagi w fizjoterapii kardiologicznej (oprac. E. Smolis-Bąk i J. Wolszakiewicz)

Parametry spoczynkowe	Norma	Żółte	Czerwone
Częstość skurczów serca/min (HR)	60–80	80–120	> 120
Ciśnienie skurczowe maksymalne [mm Hg]	90–140	140–180	< 80 i > 180
Ciśnienie rozkurczowe maksymalne [mm Hg]	60–90	90–110	< 50 i > 110
EKG* (występowanie zaburzeń)	Bez zaburzeń	Występują zaburzenia niezagrażające życiu	Występują zaburzenia groźne dla życia
Liczba oddechów/min (rytm oddechowy)	16–20	20–40	> 40
SpO ₂ [%]** (saturacja krwi)	95–100	90–95	< 90
Temperatura ciała [°C]	36,6	37–38	> 38

Tabela 6.9. cd.

Parametry spoczynkowe	Norma	Żółte	Czerwone
Objawy kliniczne danego dnia	Dobre samopoczucie	Uczucie zmęczenia, duszność, drętwienie, nudności, zaburzenia percepcji, zawroty głowy	Dyskomfort / ból w klatce piersiowej, nasilone: duszność, zmęczenie, zawroty głowy, nudności, drętwienie, zaburzenia percepcji
Parametry wysiłkowe			
Częstość skurczów serca/min (HR)	Wzrost o ≤ 20		Wzrost o > 20 albo spadek o > 10
Ciśnienie skurczowe maksymalne [mm Hg]	Wzrost o ≤ 40 (NS o ≤ 20)	Brak wzrostu lub spadek o ≤ 10	Wzrost o > 40 (NS o > 20) lub spadek o > 10
Ciśnienie rozkurczowe maksymalne [mm Hg]	Wzrost o ≤ 20 lub spadek o ≤ 10		Wzrost o > 20 (NS o > 10) lub spadek o > 10
EKG* (występowanie zaburzeń)	Bez zaburzeń	Niezagrażające życiu	Groźne dla życia
Liczba oddechów/min (rytm oddechowy)	≤ 30	30–40	> 40
SpO ₂ [%]** (saturacja krwi)	95–100	90–95	< 90
Objawy kliniczne danego dnia	Dobre samopoczucie, lekkie / umiarkowane zmęczenie (0–3/10 według Borga)	Silne zmęczenia (4–5/10 według Borga), duszność, drętwienie, nudności, zaburzenia percepcji, zawroty głowy	Dyskomfort/ból w klatce piersiowej, silne zmęczenie, ($> 5/10$ według Borga) nasilone: duszność, zawroty głowy, nudności, drętwienie, zaburzenia percepcji

* Łagodne zaburzenia rytmu (nie będące bezpośrednim zagrożeniem życia): utrwalone migotanie przedsionków, pobudzenia dodatkowe komorowe, nadkomorowe, bez form złożonych. Zaburzenia rytmu groźne dla życia: częstoskurcze komorowe, wstawki częstoskurczu komorowego (trzy lub więcej pobudzeń), częstoskurcz nadkomorowy, zaburzenia rytmu wywoływane lub nasilające się istotnie pod wpływem wysiłku fizycznego.

** Nie dotyczy pacjentów z wybranymi wadami serca lub z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc.